

פְּרֻשַׁת צו

זאת תִּזְרֹת הָעוֹלָה וְגו' (ויקרא ו) רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (תהלים לו) צִדְקַתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה וְגו', הַאִי קָרָא אוֹקִימָנָא לִיָּה וְאִתְמַר, תָּא חֲזִי, הַאִי עוֹלָה, סְלִיקוּ וְקִשְׁרוּ דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לְעִילָא, וְדַבּוּקָא דִּילָהּ בְּגוּ עֲלָמָא דְאַתִּי, לְמַהוּי כְּלָא חֵד, בְּקִשׁוּרָא חֲדָא, בְּחִידוּ. וּבְגִין דְּסִלְקָא לְעִילָא לְעִילָא, כְּתִיב זֹאת תִּזְרֹת, רְזָא דְכֹר וְנוֹקְבָא כַחֲדָא, תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, לְסִלְקָא בְּחַבִּיבוּתָא.

פְּרֻשַׁת צו

זאת תִּזְרֹת הָעוֹלָה וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, צִדְקַתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה וְגו'. הַפְּסוּקִי הַזֶּה פְּרֻשְׁנוּהוּ וְנִתְבָּאָר. בַּא רְאָה, הָעוֹלָה הַזֹּאת מְעַלָּה וְקוֹשְׁרַת אֶת כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל לְמַעְלָה, וְהַדְּבָקוּת שְׁלֵה בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַבָּא לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד בְּקִשְׁרֵי אֶחָד, בְּשִׁמְחָה. וּמִשׁוּם שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה, כְּתוּב זֹאת תִּזְרֹת, סוּד שֶׁל זָכָר וְנִקְבָּה יַחַד, תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה לְעֹלוֹת בְּחַבִּיבוּת.

כְּשִׁמְחָתְעוֹרְרַת רוּחַ צְפוֹן, כְּמוֹ שְׁבַאֲרֵנוּהוּ שְׁפָתוֹב שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי, אֲזִי הִיא עוֹלָה בְּחַבִּיבוּת, וּמִתְחַבְּרַת בְּיָמִין, וּמִתְחַבְּרַת עִם הָאֲמִצְעִי, וְהַכֹּל מְאִיר מִסוּד שֶׁל קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְזֶה מִתּוֹךְ סוּד שֶׁל אָדָם, בְּרִצּוֹן הַפֶּה וּבִתְפִלָּה וּבְכִשְׁרָה.

וְהַרְרֵי בְּאַרְנוֹ שְׁעוֹלָה קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים בְּסוּד הַרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה, מִשׁוּם שְׁשֵׁלֵשׁ רוּחוֹת קְשׁוּרוֹת כְּאַחַת: הַרוּחַ הַתַּחְתּוֹנָה שְׁנִקְרָאת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, הַרוּחַ שֶׁלְפָּנִים בְּאֲמִצְעֵי שְׁנִקְרָאת רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה, וְכֵן הַרוּחַ הַתַּחְתּוֹנָה. אֲבָל הַרוּחַ הַזֶּה שְׁיִוצְאָת מִתּוֹךְ שׁוֹפֵר, כְּלוּלִים בְּאֵשׁ וּמַיִם. הַרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא סְתוּמָה בְּחֻשָׁאֵי, שְׁבָה מִתְקִימִים כָּל הַרוּחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת וְכָל הַפְּנִים מְאִירוֹת, וּמִשׁוּם כֶּן חוֹזְרַת הָעוֹלָה רוּחַ מְמֵשׁ.

וְאַחַר כֶּן מִסוּד שֶׁל הַבְּהֵמָה נִהְיִים וְנִזְוָנִים לְהַתְקַשֵּׁר לְרוּחַ אַחֲרָת, שֶׁהִיא בְּתוֹךְ הַטְּמֵאָה מְאוּתָם חֲלָבִים וְשִׁמְנִים, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. וּמִשׁוּם כֶּן עוֹלָה קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים, שְׁאֵר הַקְּרֻבָּנוֹת כֻּלָּם כְּדִי לְעֻשׂוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם מִכְּמָה צְדָדִים וּבְעֵלֵי דִינִים, לְהַעֲבִיר וּלְהִיּוֹת נְאוּר מִתּוֹךְ הַרְצוֹן

בְּרֵאשִׁית סִטְרָא דְצְפוֹן, כְּמָה דְאוֹקִימָנָא דְכְּתִיב, (שְׁעַר הַשִּׁירִים ב) שְׁמָאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי, כְּדִין אִיהִי סִלְקָא בְּחַבִּיבוּתָא, וְאִתְעֻטְרָא בִּימִינָא, וְאִתְחַבְּרָא בְּאֲמִצְעִיתָא, וְאִתְנַהִיר כְּלָא מְרֻזָא דְקֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים, וְדָא מְגוּ דְרֻזָא דְאָדָם, בְּרַעְוֵי דְכַהֲנָא, וּבְצִלוֹתָא, וּבְשִׁירְתָא.

וְהֵא אוֹקִימָנָא דְעוֹלָה קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים, בְּרֻזָא דְרוּחַ עֲלָאָה, בְּגִין דְתַלַּת רוּחִין קְשִׁירִין בְּחֲדָא, רוּחַ תַּתְּאָה דְאַקְרִי רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. רוּחַ דְלָגוּ בְּאֲמִצְעִיתָא, דְאַקְרִי רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה. וְכֵן אַקְרִי רוּחַ תַּתְּאָה. אֲבָל הַאִי רוּחַ, דְנִפְיָק מְגוּ שׁוֹפֵר, כְּלִילָן בְּאֲשָׁא וּמֵיא. רוּחַ עֲלָאָה דְאִיהוּ סְתִים בְּחֻשָׁאֵי, דְבִיָּה קְיִימִין כָּל רוּחִין קְדִישִׁין, וְכָל אֲנַפִּין נְהִירִין. וּבְגִין כֶּן אִתְהַדְרַת עוֹלָה רוּחַ מְמֵשׁ.

וְלְבַתֵּר מְרֻזָא דְבְּהֵמָה, (דף כ"ו ע"ב) מְסַתְּפָקִי וְאִתְזַנְוּ, לְאַתְקַשְׁרָא רוּחָא אַחֲרָא, דְאִיהִי גוּ מְסֵאָבוּ, מְאִינוּן תְּרַבִּין וְשִׁמְנוּבִין, כְּמָה דְאַתְמַר. וּבְגִין כֶּן עוֹלָה קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים, שְׁאֵר קְרֻבָּנִין לְמַעַבְד שְׁלָמָא בְּעֲלָמָא כְּלָהוּ, מִכְּמָה סִטְרִין וּמְאִרֵי דְדִינִין. לְאַתְעַבְרָא וּלְאַתְנַהֲרָא מְגוּ רַעוּתָא לְאַתְבְּסָמָא, אַקְרוּן

להתבשם, ונקראים קדשים קלים, משום שלא מתעטרים למעלה למעלה בקדש הקדשים. ועל זה הם קדשים קלים ושחיטתם בכל מקום, כמו שבארנו. אבל העולה, שהיא סוד של קדש הקדשים, אינה כשאר קרבנות, שכל מעשיה קדש.

בא וראה מה פתוב, ולבש הפהן מדו בד, הלבושים הללו מיחדים לקדשה, בד יחיד, מיחד לקדשה. וכתוב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו וליבשם. מה הטעם זה קדש? אלא סוד הדבר, כמו שאמר שהיא קדש קדשים, שהכל עולה ומתעטר בקדש הקדשים בקשר אחד, ואחר כך מפנה ומעביר רוח טמאה, שטמא הכל, שלא ישלט ולא יקרב לתוף המקדש, ומעבר מכל צדדי הקדשה, והכל נשאר קדש בקדשה יחידה.

ואמר רבי שמעון, הרי נתבאר, שפתוב (תהלים לד) אדם ובהמה תושיע ה'. וכך עולה סוד של אדם מצד של אדם. בהמה - מצד של בהמה. ומשום כך פתוב אדם פי יקריב מכם, אדם ודאי, שהרי קרבנו למעלה לקשר קשר, ואחר מן הבהמה. והכל הוא בפתוב - אדם ובהמה. וזהו סוד שצריך לקרבן - אדם ובהמה, כמו שאמר. בא ראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, כך עשה - אדם ובהמה.

ואם תאמר, הרי פתוב עוף ועופף על הארץ, שהרי מהם מקריבים קרבן, ואפלו עולה, כמו שכתוב ואם מן העוף עלה קרבנו - בא ראה, מכל אותם עופות אין מקריבים אלא מן התורים או בני יונה, אלא סוד זה - מה שהכשר בזה, פסול בזה. זה ימין וזה שמאל, והכל אחד.

קדשים קלים, בגין דלא מתעטרי לעילא לעילא בקדש הקדשים. ועל דא אינון קדשים קלים, ונכיסו דלהון בכל אתר כמה דאוקמוה, אבל עולה דאיהי רזא דקדש הקדשים, לאו איהי כשאר קרבנין, דכל עובדהא קדש.

תא חזי, מה כתיב ולבש הפהן מדו בד, אלן לבושין מיחדין לקדושה. בד יחידאי, מיחדא לקדושה. וכתיב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו וליבשם. מאי טעמא דא קדש. אלא רזא דמלה, פדקאמר דאיהי קדש קדשים, דסלקא כלא ואתעטרא בקדש הקדשים, בקשורא חדא. ולבתר מפני ואעבר רוח מסאבא, דמסאב כלא, דלא שלטא, ולא יתקריב גו מקדשא, ואתעבר מכל סטרי דקודשא, ואשתאר פלא קדש בקדושה יחידאי.

ואמר רבי שמעון, הא אתמר, דכתיב, (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע יי'. והכי סלקא רזא דאדם, מסטרא דאדם. בהמה, מסטרא דבהמה. ובגין כך פתיב אדם פי יקריב מכם. אדם ודאי, דהא קרבניה לעילא, לקשורא קשורא. ולבתר מן הבהמה. וכלא איהו בקרא, אדם ובהמה. ודא איהו רזא, דאצטריף לקרבנא אדם ובהמה, פדקאמר. תא חזי, פד ברא קדשא ברוך הוא עלמא, הכי עבד אדם ובהמה.

ואי תימא והא כתיב (בראשית א) ועוף יעופף על הארץ, דהא מנייהו מקרבין קרבנא, ואפילו עולה, כמה דכתיב ואם מן העוף עולה קרבנו. תא חזי, מכל אינון עופין לא מקרבין אלא מן התורים או בני יונה. אלא רזא דא, מה דאתפשר בדא, פסיל בדא. דא ימינא, ודא שמאלא, וכלא חד.